

Jonge

“Het stadion van Waasland-Beveren is een knooppunt in de gemeente waar de publieke functies een bovenlokaal belang hebben. De impact van dergelijke functie in het centrum van een gemeente is enorm, zowel positief als negatief.”

JORDI DE COSTER
Omgevingsambtenaar
Gemeente Beveren

“De aanleg van een buurtspeelpleintje vormde de blauwdruk voor een bredere, geïntegreerde aanpak van toekomstige projecten in Wommelgem.”

JULIE LEYSEN
Ruimtelijk planner Stad Antwerpen (voormalig omgevingsambtenaar Gemeente Wommelgem)

“De Parmentierloods is een oude houtopslagplaats aan het kanaal Brussel-Willebroek, in het centrum van de stad. Het is een unieke plek met veel potentieel voor een prachtige evenementenlocatie. Jammer genoeg lopen de onderhandelingen over een verkoop niet zo vlot, ook al ligt de site volgens het gewestplan in een buffergebied. Hopelijk lukt het alsnog, zodat de troeven van deze plek niet verloren gaan.”

WILLEM GEENS
Omgevingsambtenaar
Stad Vilvoorde

Studenten Stedenbouw en Ruimtelijke Planning hebben weinig benul van wat de functie van een gemeentelijk omgevingsambtenaar (GOA) precies inhoudt. Jonge omgevingsambtenaren staat nochtans een boeiend parcours te wachten: zij leveren mee de input voor een gemeentelijke ruimtelijke visie en moeten tegelijk als een volleerd koorddanser proberen deze visie met lokale politieke belangen en vragen van burgers te verzoenen. Zij verdienen als eerste gesprekspartners van de plaatselijke Gecoro dan ook ten volle een plaats in dit themadossier.

KSENIA KRASNITSKAJA [INTERVIEW] KOEN RAEYMAEKERS [TEKST]

40 |

Wat zijn de mooie kanten van dit beroep? Wat maakt het soms moeilijk? Hoe ziet het dagelijkse leven op een gemeentelijke stedenbouwkundige dienst eruit? Start@VRP, de jongerenwerking van de VRP, besloot via het jaarlijkse stageproject ‘Meelopers’ studenten en jonge planners de kans te bieden een week lang ‘mee te lopen’ in een gemeente om hun zo een kijk te bieden op het beroep van omgevingsambtenaar.

In het verlengde van dit kennismakingsproject vond **Start@VRP** drie jonge planners/

stedenbouwkundigen die een carrière aan het uitbouwen zijn bij een gemeentelijke overheid, bereid om een korte stand van zaken op te maken van hun ‘leven zoals het is/was’ in Vilvoorde, Beveren en Wommelgem.

RUIMTE Hoe is jouw opleidingsweg naar deze job gelopen?

JORDI | Via mijn studies geschiedenis ben ik in contact gekomen met de sociale geografie – een discipline die me enorm is beginnen boeien. Ik heb dan ook gekozen voor een tweejarige mas-

teropleiding Stedenbouw en Ruimtelijke planning in Antwerpen. De studenten die aan die opleiding beginnen, vormen een boeiende mix: mensen uit interieurarchitectuur, geschiedenis, geografie,... Het is dus zeker geen exclusief terrein voor architecten. De uitstroom van afgestudeerden loopt in twee richtingen: een groot deel gaat voor de overheid werken, maar vermits het ontwerpmatige centraal staat in de opleiding, vinden velen ook hun weg naar ontwerp- en studiebureaus.

Toen ik afstudeerde, stuitte ik toevallig op een vacature voor een stedenbouwkundige in

Wolven

Drie frisse omgevingsambtenaren aan het woord

Beveren. Omdat ik er geboren en getogen ben, is de gemeente voor mij bekend terrein. Ik ben dan ook blij dat ik actief kan meewerken aan deze plek, sinds september 2015.

JULIE | Na mijn studies architectuur heb ik vijf jaar in een architectenbureau gewerkt. Daarna ben ik in avondopleiding Stedenbouw en Ruimtelijke Planning aan de VUB beginnen studeren en vier jaar lang heb ik mijn studies gecombineerd met een job als omgevingsambtenaar in Wommelgem. Ik ben eigenlijk min of meer toevallig in die functie gerold. Ik maakte deel uit van de Gecoro in Wommelgem, en toen de stedenbouwkundig ambtenaar met pensioen ging, vroeg hij me of ik geen interesse had om zijn job over te nemen. Na een contractuele periode van een jaar heb ik examens afgelegd en werd ik voor onbepaalde termijn aangeworven. Onlangs heb ik besloten de overstap te wagen naar de stedenbouwkundige dienst, afdeling Ruimte, van de Stad Antwerpen.

WILLEM | Via mijn studies geografie ben ik bij stadsgografie terechtgekomen. Mijn keuzes werden vooral gestuurd door praktische interesse: ik zag stedenbouw als een meerwaarde voor mijn ontwikkeling. Geografie kan een hoog theoretisch gehalte hebben en ik wou ook de praktische toepassingen van die theorie onderzoeken: hoe krijg je een échte impact op de ruimte? Via de opdrachten van het studiebureau waar ik een tijd gewerkt heb kwam ik in contact met lokale besturen en zo ben ik uiteindelijk hier in Vilvoorde terechtgekomen, waar ik via mijn terreinkennis iets kon opbouwen.

RUIMTE Welke uitdagingen ontmoet je in deze job?

JORDI | Dat zijn er voornamelijk drie: de complexiteit van de regelgeving, de relaties met burgers (en ontwikkelaars) en de terugkoppeling naar het college. De puzzel van de stedenbouwkundige voorschriften wordt steeds ingewikkelder en nodeloos complex – zelfs voor ons. En als je die eenmaal onder de knie hebt, moet je ze ook nog

naar de burger, de ontwikkelaars én het schepencollege toe vertalen. Je moet daarbij altijd constructief blijven denken en helder communiceren. Dat is niet altijd even evident. Wat daarbij essentieel is: een goede voeling met de gemeente waarvoor je werkt.

JULIE | In een kleine gemeente als Wommelgem sta je er alleen voor. Daardoor krijg je al eens de neiging in vicieuze cirkeltjes te gaan draaien en de vernieuwende blik te verliezen waarmee je projecten dient te benaderen, gewoon door die enorme tijdsdruk. Je collega’s administratief medewerkers kunnen je wel bijstaan, maar inhoudelijk is het een eenzame job. Dat is dan ook de reden waarom ik overstapt ben naar een grotere organisatie als de Stad Antwerpen.

WILLEM | Dat zijn er heel wat... Als omgevingsambtenaar heb je best veel verantwoordelijkheid voor de gemeentelijke ruimte. Het is immers jouw advies dat wordt uitgevoerd, en dat is een vrij direct proces met gevolgen op lange termijn. Een stedenbouwkundige beslissing kan snel gerealiseerd worden, je moet daar dus zeer bewust mee omgaan. Als omgevingsambtenaar dien je overigens evengoed rekening te houden met andere vraagstukken zoals klimaat, verkeersveiligheid, etc.

RUIMTE Wat heb je ‘in the field’ opgestoken dat niet in je opleiding aan bod kwam?

JORDI | De praktische kant van het stedenbouwkundig verhaal. De opleiding was vooral gericht op ontwerpmatige en theoretische principes, niet zozeer op de praktijk. Werkomgevingen als gemeenten kwamen toendertijd slechts marginaal aan bod, terwijl zoiets als vergunningen helemaal niet ter sprake kwam. Ervaring moet je dus opdoen via de dagelijkse praktijk.

JULIE | Wat doorgaans niet aan bod komt in de opleiding, zijn die kleinere zaken waar je in realiteit de meeste tijd in steekt. En dan is er ook de

communicatie met de burger – al is dat eigenlijk een vak apart. Participatief werken in een gemeente is in ieder geval iets waar in de opleiding meer aandacht aan besteed zou mogen worden. Ik weet wel dat het niet de bedoeling is dat je dat als stedenbouwkundige op je neemt, maar in kleinere gemeenten heb je vaak geen andere keus, alleen al omdat er geen budget voorhanden is voor uitgebreide participatietrajecten. Op zo’n kleine schaal aan ruimtelijke ordening doen is volgens mij niet leefbaar. De gemeentelijke schaal kan best verruimd worden door samenwerkingsverbanden om degelijk werk te kunnen garanderen.

WILLEM | Mijn indruk na twee jaar praktijk is dat de rol van de omgevingsambtenaar weliswaar aan bod komt in de opleiding, bijvoorbeeld in het vak omgevingsrecht, maar dat de opleiding an sich toch vóór alles gericht is op ruimte en hoe je die moet ontwerpen. Er wordt veel minder gefocust op de rol van een lokaal bestuur, op hoe je zaken/projecten beoordeelt of hoe je onderhandelt met projectontwikkelaars. Met al die belangrijke randvoorwaarden krijg je in de opleiding niet te maken.

RUIMTE Bekijk je je vak nu anders, dan indertijd tijdens je opleiding? Waar zouden opleidingen meer aandacht aan moeten besteden?

JORDI | De opleiding biedt een goede basis die je doorheen je loopbaan kan gebruiken. In de praktijk staat dat verhaal echter vaak haaks op de theoretische principes die je als student meekrijgt. De opleiding is volgens mij meer gericht op een uitstroom naar ontwerp bureaus en minder naar steden en gemeenten.

JULIE | Ik ben eigenlijk best tevreden over de opleiding stedenbouw en ruimtelijke planning die ik meekreeg. Ik vind het een heel brede opleiding, die je voldoende aanknopingspunten voor de praktijk biedt.

| 41